

ANUL I.

Caransebeş, 22 Noemvrie (5 Dec.) 1918

LUMINA

FOAIE RELIGIOASĂ-CULTURALĂ PENTRU POPOR

ABONAMENTUL:
Pe an: 12 coroane
Pe 6 luni: 6 "
Pe 3 luni: 3 "
Un număr 24 bani

APARE JOIA

REDACTOR:
Dr CORNEL CORNEAN

REDACȚIA ȘI ADMINISTR.: Strada Tim.

TELEFON Nr. 30.

INSERTIUNILE SE SOCOTESC AMĂSURAT TARIFEI
MANUSCRISELE NU SE ÎNAPOIAZĂ

ZIUA ÎNVIERII

În istoria neamului românesc ziua de 1 Decembrie 1918 va fi cea mai sfântă și mai marează zi, din căte a pomenit poporul românesc, care stăpânește aceste meleaguri.

În această minunată zi s'a înfăptuit dorul de veacuri al moșilor și strămoșilor noștri.

În această zi s'a proclamat în prezența delegațiilor întregului pământ românesc unirea politică a tuturor Românilor într'un singur stat.

Națiunea română din Ardeal, Bănat și Ungaria a rupt în cetatea istorică a lui Mihai Viteazul și a martirilor Horia, Cloșca și Crișan cătușele robiei de veacuri ale sufletului românesc, și a declarat prin rostul celor peste 100,000 fii ai săi, că se desligește pe vecie de Țara ungurească și se încheagă împreună cu ceilalți Români de pretutindeni într'un singur stat, în România-mare.

Emoții sfinte au fulgerat în ameza zilei de 1 Decembrie 1918 inimile celor 15 milioane de Români, emoții, pe cari peana nu le poate reda. Numai noi, cari am fost tărâți în temniți, bătuți și scuipați de purtătorii penelor de cocoși; noi, cari am fost lipsiți de graiul nostru strămoșesc în școalele zidite din sudoarea feței noastre; noi, cari am fost judecați să rostим și Tatăl nostru în altă limbă; noi, cari am văzut comisarii guvernului în soboarele noastre bisericesti; noi, cari am fost lipsiți de dreptul de a cumpăra un petec de pământ, de dreptul de a-ne alege liber reprezentanții în corporațiile comunale, comunitense și în parlamentul țării... numai dureri amare și după atâtea jertfe, marea prefacere a sufletului nostru.

Slavă Tie, mărită zi a Învierii, în care națiunea română călcând moartea a inviat din morți! Slavă vouă dorobanților eroi, cari v'ați dat sângele pentru învierea noastră!

România mare va fi de acum înainte țara tuturor acelora, cari vorbesc și se roagă lui Dumnezeu în aceeaș limbă românească, cari poartă acelaș port românesc, cari au acelaș pământ românesc și cari sunt pătrunși de acelaș gând și sentimente românești.

România-mare va fi însă și țara acelor neamuri resfrirate între noi, cari se deosebesc de noi, ce e drept, în limbă și în lege, dar pe cari îi va încâlzi deopotrivă ca și pe noi soarele dreptății naționale.

Renăscuți, înviați, începem o nouă pagină în istoria lumii. Voința noastră națională nu mai este îngrädită. Drept aceea să străduim, ca manifestările ei să fie în consonanță deplină cu așteptările ce le leagă de noi popoarele culte din apus, cari ne-au reînviat. Să înceteze deci adunările, consfătuirile, veselia certele și vorbele multe, iar locul lor să-l ieie munca..., sfânta muncă.

Marea adunare națională dela Alba-Iulia a decretat prin glasul celor o sută de mii de Români alipirea pe vecie a Ardealului, Bănatului și a teritorului locuit de Români din țara ungurească la România prin următoarea

HOTĂRÎRE:

Adunarea națională a tuturor Românilor din Transilvania, Bănat și Tara Ungurească adunați prin reprezențanții lor îndreptăți la Alba-Iulia în ziua de 18 Noemvrie (1 Decembrie) 1918 decretează unirea acelor Români și a tuturor teritoriilor locuite de dânsii cu România. Adunarea națională proclamă îndeosebi dreptul inalienabil al națiunii române la întreg

Bănatul, cuprins între râurile Murăș, Tisa și Dunăre.

II. Adunarea națională rezervă teritoriilor susindicate autonomie provizorie până la întrunirea Constituantei, aleasă pe baza votului universal.

III. În legătură cu aceasta ca principii fundamentale la alcătuirea noului stat român adunarea națională proclamă următoarele:

1. Deplina libertate națională pentru toate popoarele conlocuitoare. Fiecare popor se va instrui, administra și judeca în limba sa proprie prin indivizi din sănul său și fiecare popor va primi drept de reprezentare în corporile legiuioare și la guvernarea țării în proporție cu numărul individelor ce-l alcătuiesc.

2. Egaia îndreptățire și deplină libertate autonomă confesională pentru toate confesiunile din stat.

3. Înfăptuirea desăvârșită a unui regim curat democratic pe toate terenele vieții publice. Votul obștesc, direct, egal, secret, pe comune, în mod proporțional, pentru ambele sexe, în vîrstă de 21 de ani la reprezentarea în comune, județe ori parlament.

4. Desăvârșită libertate de presă, asociare și întrunire; libera propagandă a tuturor gândirilor omenești.

5. Reformă agrară radicală. Se va face conscrierea tuturor proprietăților, în special a proprietăților mari. În baza acestei conscrieri, desființând fidei-comisele și în temejul dreptului de a micșora după trebuință latifundiile, i-se va face posibil țăranului să-și creieze o proprietate (arător, pășune, pădure) cel puțin atât, cât să o poată munci el și familia lui. Principiul conducător al acestei politici agrare e pe de-o parte promovarea nivelării sociale, pe de altă parte potențarea producției.

6. Muncitorimei industriale i-se asigură aceleiasi drepturi și avantajii, cari sunt legiferate în cele mai avansate state industriale din apus.

IV. Adunarea națională dă expresiune dorinței sale, ca congresul de pace să înfăptuiască comuniunea națiunilor libere în așa chip, ca dreptatea și libertatea să fie asigurate pentru toate națiunile mari și mici deopotrivă, iar în viitor să se elimi-

LUMINA

Pag. 2.

neze războiul ca mijloc pentru regularea raporturilor internaționale.

V. Români adunați în această adunare națională salută pe frații lor din Bucovina scăpați din jugul monarhiei Austro-Ungare și uniți cu țara mamă România.

VI. Adunarea națională salută cu iubire și entuziasm liberarea națiunilor subjugate până aci în monarhia Austro-Ungară, anume națiunile: ceho-slovacă, austro-germană, jugo-slavă, polonă și ruteană și hotărăște ca acest salut al său să se aducă la cunoștința tuturor acelor națiuni.

VII. Adunarea națională cu smerenie se închină înaintea memoriei acelor bravi Români, cari în acest război și-au vărsat sângele pentru înfăptuirea idealului nostru murind pentru libertatea și unitatea națiunei române.

VIII. Adunarea națională dă expresiune mulțumitei și admirării sale tuturor puterilor aliate, cari prin strălucitele lupte purtate cu cerbicie împotriva unui dușman pregătit de multe decenii pentru război au scăpat civilizației din ghiarele barbariei.

IX. Pentru conducerea mai departe a afacerilor națiunei române din Transilvania, Bănat și Tara-Ungurească adunarea națională hotărăște instituirea unui Mare Sfat Național Român, care va avea toată îndreptățirea să reprezinte națiunea română oricând și pretutindeni față de toate națiunile lumii și să ia toate dispozițiunile, pe cari le va afla necesare în interesul națiunei.

Din sfânta Scriptură

„Luptă bună m-am luptat, curgeream plinit, credința am păzit. Însă ce este mai mult, mi s-a ales mie cununa dreptății, care o va da mie Domnul în ziua aceea, dreptul judecător“ (II Tim. c 4, v 7—8).

Evanghelia din Duminica 24 după Rusalii

Iair, mai-marele sinagoge, avea o fată „una născută, ca de doisprezece ani“, și era aproape de desnađăduire, căci aceea trăgea de moarte. În clipa aceasta de desnădejde, Iair își aduce aminte de Isus, de marele doftor, care tocmai atunci petreceea în cetatea lui. Plin de credință se aruncă la picioarele lui Isus rugându-l să-i tămăduiească pe fica sa. Pe cale ieșe din multime și o muiere bolnavă de curgerea săngelui, care iarăși credea, că numai dacă se va atinge de poala hainei lui, se va tămađui. Isus o vindecă mai întâi pe aceasta. Vindecarea muierii bolnave întărește pe Iair și mai mult în credință sa, care nici atunci nu-i s-a slăbit, când veniră slugile să-i spună, că fica sa a murit. Mântitorul, simțindu-i durerea, în chip de întărire îi zice: „Nu te teme, crede numai și se va măntui“.

Credința este cel dintâi lucru pentru măntuirea noastră și pentru cererile noastre să fie ascultate de Dumnezeu: de nimic nu are omul lipsă mai mare, decât de credință tare și neclătită. În zilele bune, când toate ne merg după plac, credința noastră ne este mare și tare. Dar când intră în casă năcazul și nenorocirea, la căti nu li-se slăbește credința și pe căti nu-i auzim zicând: Dumnezeu m'a lăsat și m'a părăsit, cum mai pot să cred, cum

să nădăduesc și cum să mă rog? Credința este însă temelia rugăciunii noastre, ea este temelia mângăierii și ajutorului celășteptăm dela Dumnezeu. De multe ori se întâmplă, că Domnul nu ne dă ajutorul său, deși ne rugăm și ne plângem la El. De multe ori nu aude el suspinurile și tânguirile noastre. De ce? Pentru că ne lipsește credința cea tare și numai celui ce crede cu tărie i-se pot împlini toate. Iar nevoile, boalele și nenorocirile ni-le trimite Dumnezeu numai pentru cercarea credinței noastre, prin acestea ni-se deșteaptă și întărește credința noastră.

Credința adevărată are însă numai acel creștin, care ține tare și neclintit toate învățăturile măntuitoare, pe cari le învață maica noastră biserică și care și trăește așa cum sună poruncile bisericei. Ceeace ne învață sfânta biserică nu este o învățătură a unui om, o iscodire a unor învățăți, nu este o lege aşezată de diregătorii lumesti, ci sunt învățături arătate de Dumnezeu prin sfintii săi proroci și prin însuși Domnul nostru Isus Cristos.

Credința singură însă nu măntuește pe om. Ea trebuie să aibe și fapte, căci credința fără fapte e moartă. În zadar credem, dacă nu facem și nu trăim precum credem. Credem în viața de veci, dar căutăm întâi cele lumesti, apoi cele sufletești. Credem că ne putem măntui sufletul, dar căutăm întâi negoțul și câștigul, apoi biserică. Credem, că Dumnezeu a dat cele 10 porunci, dar noi în toată ziua călcăm fără de sfială, câte una din ele. Credem, că Dumnezeu a legiuitor să-l iubim din toată inima, iar pe deaproapele noastre ca pe noi însine, — și noi îl defăimăm, iar pe deaproapele noastre îl neîndreptățim în toate chipurile. Credem, că de nu vom ierta păcătoșilor noștri, nici Dumnezeu nu va ierta păcatele noastre, — iar noi pentru cea mai mică greșală a fratelui nostru căutăm răspălatire și izbândă.

Astfel de credință nu măntuește pe om. Astfel de credință e moartă. Cu părere de rău trebuie să mărturisim, că cei mai mulți creștini din zilele noastre, au numai credință moartă, pentru că le lipsesc faptele. Acestora cu tot dreptul le-am putea zice: „Creștine arăta-mi credința ta din faptele tale“.

Preotul Vasiliie

C. N. R. în granița Severinului
(Urmare)

Feneș

11 Noemvrie 1918. *Exmisul C. N. R.*: Andrei Ghidu. *Membrii consiliului comunal*: Președinte: Vasile Paica preot, Traian Paica, Iosif Ostoia, Nicolae Sîrbu, Luca Ghinescu, Nicolae Boieriu, Nicolae Copocian, Moise Ghinescu, Constantin Marinca, Micolă Popovici, Simion Marinca. *Garda națională*: Petru Humița înv., Ilie Ponoran, Traian Ghinescu, Arsenie Marchescu, Alionte Belulescu, Dumitru Ghinescu, Petru Boieriu, Luca Lungu, Achim Belulescu, Luca Groza, Simion Lazaruica, Ilie Hațegan, Ioan Lungu, Ioan Sârbu, Partenie Boieriu, Ioan Groza, Simion Caraiman, Pantelimon Ponoran, Ioan Boieriu, Dionesie Schinte, Constantin Ghinescu, Antonie Groza, Iosif Ostoia, Ioachim Ponoran, Hrizante Neamțu, Nicolae Sîrbu, Ioan Ponoran 105, Moise Ghinescu, Ion Ungurean.

Domășnia

11 Noemvrie 1918. *Exmisul C. N. R.*: Andrei Ghidu. *Consiliul național local*: Președinte: Ilie Românu, Simeon Răsvan, paroh, Vasile Usonescu, paroh, Iancu Cârpan, inv.-pens.,

și Ilie Românu, econom, Constantin Pușchița George Mihailescu 373, Nicolae Românu 96, Ion Horescu, șef de gară, Iosif Pepa, not. diplom., Mihail Gură, comerciant, Ion Șoimu. *Garda națională*: Mihail Copocian, subloc., Petru Galescu, șerghent, Paul Mihailescu, Ion Bonna 385, Ilie Cristescu 441, Petru Serafin 7, Mihail Gură 335, Petru Cristescu 83, Petru Curescu 85, Ilie Șoimu 10, Ilie Galescu 332, Pavel Galescu 404, Ilie Pepa 363, Ion Paulescu 353, Constantin Românu 343, Ion Muntean 141, Ion Pepa 320, Iancu Pepa 321, Iosif Mutășcu 298, Toma Bengia 225, Mihail Mutășcu 306, Ion Mutășcu 297, Anton Andrei 100, Ion Bengia 305, Dimitrie Boba 411, Stefan Boba 403, Petru Boba 464, Iancu Buru 473, Ilie Horescu 69, George Românu 276, Stefan Românu 272, Iosif Românu 272, Iosif Românu 187, Ilie Cloșan 37, Ilie Vlad 38, Iancu Ionescu 119, Achim Românu 113, Ilie Pepa 372, Iosif Andrei 87, Petru Pepa 102, Nistor Loici 440, Mihail Răzvan 433.

Teregova

11 Nemvrie 1918. *Exmisul C. N. R.*: Andrei Ghidu. *Consiliul național local*: Ioan Bogoeviciu, președinte; Pavel Șandru, Dr. Valeriu Olariu, Augustin Câmpianu, George Tirbu, Constantin Roza, Petru Stoichescu, codrean, George Pervulescu, Ioan Stoichescu, Ilie Stoichescu, Iosif Bololoi, Miroslav Cojocariu. *Garda națională*: Dr. Victor Radulescu locotenent, Octavian Radulescu, locotenent, George Pervulescu 182, Alexandru Popoviciu, Petru Stoichescu 477, Iosif Bololoi, Gligor Roșeti 36, Ioan Stoichescu 396, Petru Juca 208, Iacob Gimboasa 270, Petru Cojocariu 109, Todor Bică 428, Traian Marișescu 202, Mateiu Borchescu 414, Sabin Radulescu, Romulus Grozăvescu 119, Crișan Roșeti 170, Ioan Cojocariu 144, Ianăș Colțan 380, Horea Stoichescu 383, Nicolae Orbulescu 35, Ianăș Roșeti 220, Aurel Cimpoca 146, Meilă Stepanescu 97, Miloslav Cojocariu 144, Iancu Pervulescu 370, Ioan Roșeti 167, Iancu Berzescu 296, Iancu Jonașcu 220, Ianăș Moșu 88, Petru Roșet 153, George Stoichescu 375, Ion Mageriu 561, Ion Stoichescu 173, Iacob Dragulescu 399, Rusalin Roșeti 220, Ilie Loga 191, Petru Codilă 392, Iacob Stoichescu 370, Mihai Stoichescu 139.

Goleț

16 Noemvrie 1918. *Exmișii C. N. R.*: Dr. Alexandru Morariu și Dr. George Lăbonțiu. *Consiliul național local*: Trandafir Suru președinte, Petru Stefanu 19, Mihai Andrei, Martin Stefanu 70, Teodosie Madincea, Paun Dămian, Solomon Stefanu, Ilie Madincea. *Garda națională*: Moise Jianu, George Șoanda, Mitru Stefanu, Nicolae Lințiu, Alimpie Lințiu, Martin Suru, Mihai Jianu, Ilie Andrei, Mihai Suru, Metodie Suru, Stefan Terebuga, George Madincea.

Poiana

15 Noemvrie 1918. *Exmișii C. N. R.*: Dr. Alexandru Morariu și Iuliu Vuia. *Consiliul național local*: Florea Ciocola președinte, Busioc Cornea, Chiluncuți Faur, Ianăș Cornea, Ion Capeț, Arsenie Truia, Simeon Bota, Alimpie Cornea, Ștefan Albă (Somun), Atanasie Păcurariu, Nicolae Lupșorian (Mutu), Stefan Lupșorian (Mutu), Simeon Cornea (Ciurlică), Vichente Faur, Petru Preda, Ștefan Jurchiță. *Garda națională*: Ch. Faur, vătav, Ștefan Faur (Gogoașa), Simeon Faur, Ion Velsan, George Cornea, Vartolomeu Lupșorian, Ioan Cornea, Priboiu Roșu, Mihai Jurchiță, Iulian Radu.

Petroșnița

16 Noemvrie 1918. *Exmișii C. N. R.*: Dr. Alexandru Morariu și Dr. George Lăbonțiu. *Consiliul național local*: Ilie Popoviciu, președinte, Rusalin Bacila, Ioan Tanco, Constantin Bugariu, Vasile Paica, Mihai Paica, Simeon Cărăbaș, Ilie Bacila, Simeon Isac, Iancu Hamai, Ilie Paica, George Bugarin, Simeon Bona, George Cîrliba.

LUMINA

Nr. 46.

Mihai Borlovan, Pavel Bugariu, Vasile Suciu, Pau Paica. *Garda națională*: Mihai Lazăr, Nicolae Bacila, Toma Tărăan, Ion Hamat, Floria Bacila, Ilie Dorca, Pau Gherga, Ilia Trica, Vasile Bacila, Moise Lala, Pavel Simu, Ion Poenariu.

Bucușnița

16 Noemvrie 1918. *Exmisiu C. N. R.*: Dr. Alexandru Morariu și Dr. George Lăbonțiu. *Consiliul național local*: Pantelimon Domil președ., Floria Suru, George Suru, Petru Lugojenel, Ioan Radoia, Mihai Micu, Nicolae Veliciu, George Radoia, Mihai Spunei, Dimitrie Andrei, Moise Belciu, Ianăș Hurduzeu, Ioan Curescu, Ion Smaia, Mihai Suru. *Garda națională*: Ion Bejeriță, Petru Belciu, Mihai Curea, Ion Balint, Mihai Grof, Florea Curea, Ilie Teregovan, Serafin Grof, Mihai Grof 38, Vasile Curea, Nistor Covaciu, Pavel Ufa, Mitru Bejeriță, Ianăș Siroia, Petru Curea, Simeon Jurja, Petru Smaia.

Plugova

11 Noemvrie 1918. *Exmisul C. N. R. al Mehadii*: Coriolan Burac. *Consiliul național local*: Trifon Adamescu președ., Nicolae Vladucean, Ioan Radulescu, Dănilă Tabugan, Luca Dragulescu, Ilie Grozavescu, și Constantin Adamescu. *Garda națională*: cu comandanții ei locali, suboficerii: Pau Drăgan și Iancu Grozavescu. Garda se compune din toți bărbații de 18 până la 50 ani, fără de plată, cari fiind toți de față depun jurământul prescris de înalta noastră stăpânire românească din Ungaria și Transilvania.

Iablanița

17 Noemvrie 1918. *Consiliul național local*: Alexandru Dărăbanțiu președ., Ion Balaci, prim-codrean pens., Ion Grecu, Nicolae Stroiescu, Ioan Terziu, Petru Trailovici, Pavel Cloșan, Nicolae Rost, Nicolae Blidariu, George Balaci, Zaharie Putnicescu, Petru Domașnean, Zaharie Jețan, Dumitru Dobruia, Nicola Blidariu, Lapadat Tătucu, Ion Barbeș, Isac Hațegan. *Garda națională*: Nicolae Stroiescu, teolog abs., Isac Hațegan, medicinist, Ioan Balaci prim-codrean, Pavel Cloșan și Pau Grecu.

Vălișoara

Se rectifică, că președintele consiliului național din Vălișoara nu e Nicolae Anderca, ci preotul Toma Nolici.

La arme!

Veniți viteji apărători ai țării!

Veniți că sfânta zi a răsărit:

E ziuă mare a reînălțării

Drapelului de gloanțe zdrențuit!

Veniți din toate unghiuurile zării

Să cucerim ce-avem de cucerit!

La arme cei de-un sânge și de-o lege!
La arme pentru Neam și pentru Rege!
Când Patria ne chiamă sub drapel,
Datori sunt toți copiii ei s'alerge,
Să-l apere, să moară pentru el!

Ce credeți voi, noroade nesătule,
Că nu ne poartă grija Cel-de-sus?
N'am înfruntat noi năvăliri destule
Din Miază-Noapte, Răsărit și-Apus?
Adună-Ți, Rege, oștile și du-le
La biruință-așa cum le-ai mai dus!

La arme ce-i de un sânge și de-o lege!
La arme pentru Neam și pentru Rege!
Când Patria ne chiamă sub drapel,
Datori sunt toți copiii ei s'alerge,
Să-l apere să moară pentru el!

Cu-al nostru sânge-am scris al nostru nume
În carteal gloriașului trecut:
Și mulți dușmani ar vrea să ne sugrume —
Dar până când mai stau Carpații scut,
Acel ce ne va șterge de pe lume,
Să știe toți, că încă nu-i născut!

La arme cei de-un sânge și de-o lege!
La arme pentru Neam și pentru Rege!
Când Patria ne chiamă sub drapel,
Datori sunt toți copiii ei s'alerge,
Să-l apere să moară pentru el!

Să știe toți că un popor nu moare
Când veacuri a luptat necontentit —
Si-i scris în cartea celor viitoare
Că va să vină ceasul preamarit
Când mândru străluci-va 'ntre popoare
Ca soarele aici, în Răsărit!

La arme cei de-un sânge și de-o lege!
La arme pentru Neam și pentru Rege!
Când Patria ne chiamă sub drapel,
Datori sunt toți copiii ei s'alerge,
Să-l apere, să moară pentru el!

St. O. Iosif

Stirile săptămânii

Raportul dimpreună cu vorbirile oratorilor și cu măiestra cuvântare a Prea Sfinției Sale episcopului nostru Miron, rostită la marea adunare națională din Alba-Iulia, urmează în numărul următor.

Fundațiunea asesorului Stefan Jianu a sporit cu următoarele contribuiri: Antoniu Sequens profesor 100 cor., Virgil Musta preot în Marghita-mare 100 cor., Pavel Magdescu (tata și fiul) 100 cor., Dr Ilie Gropșian avocat în Sasca-montană 100 cor., Dr Mihai Gropșian avocat în Oravița-montană 100 cor., Ioan Grozavescu paroh în Cornereva 100 cor., „Casina română” 100 cor., „Reuniunea română de cântări” 100 cor., Iuliu Vuia înv.-dir. în penziune 100 cor., Artur Lazits funcț de bancă 100 cor., Nistor Stoichescu cassar 100 cor., Dimitrie Beuca 100 cor., toți din Caransebeș, Mon Bohariu econom în Obreja 100 cor., Sabin Evușian profesor Arad 50 cor., Dr Dimitrie Nistor paroh Logoj 100 cor., Victor Popoviciu capelan Silha 20 cor. La olaltă 1470 cor. Colecta din Nrul trecut = 1850 cor., la care adaugând cele 1470 cor., publicate în Nrul prezent, dau rezultatul de 3320 cor.

Delegații caranșebeni, cari au participat la marea adunare națională dela Alba-Iulia: Prea Sfinția Sa părințele episcop Dr E. Miron Cristea; protopopul Andrei Ghidiu; Consistorul prin Dr Cornel Cornean; corpul profesoral dela institutul teologic-pedagogic prin profesorii Dr Moise Ienciu și Alexandru Buțiu; Comunitatea de avere prin directorul Alexandru Balaș și magistrul silvanal Constantin Pepa; magistratul orășenesc prin Dr George Lăbonțiu și Dr Petru Florianu; cercul electoral al Caranșebului prin Dr Alexandru Morariu; Casina română prin Dr Valeriu Meda și Constantin Căltiun; Reuniunea de cântări prin George Bona și Nicolae Sporia; Reuniunea meseriașilor prin Nicolae Novăcescu, Dimitrie Baba și Dimitrie Beuca; Reuniunea economilor prin George Jumanca și Mitru Cárpan; Reuniunea femeilor prin d-na Elvira Becker născ. Cristea, d-șoara Elena Biju și Dimitrie Sgăverdia; Reuniunea învățătorilor prin Iuliu Vuia și George Neamțu; *Garda națională* prin aproape toți ofițerii săi în frunte cu comandanțul căpitan Sabin Tărziu. Au mai luat parte în corpore „Reuniunea de cântări”, apoi vr'o 60 de doamne, domnișoare și domni, studenți, meseriași și economi. Prezența, tinuta și manifestarea deamnă a caranșebenilor veniți din mare depărtare la Alba-Iulia a stârnit înșuflețire.

Consiliul dirigent al națiunii române din Ardeal, Bănat și Ungaria s'a constituit astfel: Dr Iuliu Maniu: președinte și interne; Dr Alexandru Vaida: externe și presă; Vasile Goldiș: instrucție și naționalitate; Dr Victor Bonțescu: agricultură și comerț; Dr Romul Boila: comunicație; Dr Aurel Vlad: finanțe; Dr Stefan

C. Pop: război; Dr Aurel Lazar: justiție; Dr Emil Hațegan: codificator în secția justițiară; Dr Ioan Suciu: condicatorul dreptului public și organizatorul constituantei; Ioan Flueraș: sociale; Vasile Jumanca: industrie; Dr Vasile Lucaci, Dr Valeriu Branice și Octavian Goga fără rezort.

Conferință sanitară. În prezența delegaților sfaturilor naționale din împrejurime și în prezența unui număr impozant de preoți, învățători și intelectuali să ființat astăzi, Joi, prima conferință sanitară. Conferința a fost deschisă cu cuvinte calde și a fost prezidiată de medicul Dr Constantin Popasu. A urmat apoi la cuvânt medicul Dr Virgil Budințian, care aproape o oră a disertat despre originea, și simptoamele gripei spaniole, dând cu competență sa de medic apreciat sfaturi foarte prețioase pe cari cei prezenți și le-au însemnat. Disertația frumoasă și ca limbă și ca fond a fost răsplătită prin mulțumita protocolară votată celor doi medici cu mare înșuflețire de cei prezenți. S'a hotărât înființarea secțiilor sanitare pe lângă fiecare sfat communal, cu organizarea și supraveghierea căror s-au angajat cei doi medici ai noștri. Conferința s'a terminat cu vorbirea agilului nostru profesor Dr Dimitrie Ciocola. (Raportor)

Caz de moarte. S'a stins de departe de căminul părintesc, la Seghedin, Cornel Sturza fruntaș din comuna Șoșdea, lăsând în adâncă jale pe nemângăiata sa soție, părinții și 2 orfani. Familia îndurerată a trimis la administrația foii noastre drept răscumpărare a cununei peritoare 10 cor. pe seama fondului „Luminii”. Dumnezeu să-l odihnească!

† George Lupșa preot în Blajova a adormit în Domnul la adânci bătrânețe. Asemenea a reposat și

† preotul Ioan Crăciun din Sacoșulunguresc.

Hirotezire. Colaboratorul nostru Petru E. Papp, ales și denumit protopop al Beiușului a fost hirotesit de protopresbiter.

Protopop al Oraviței a fost numit din partea sedinței plenare a Consistorului nostru eparhial cu unanimitate profesorul de teologie din Arad, colaboratorul nostru Dr Lazar Iacob, care la alegere întrunise majoritatea absolută a voturilor. Felicităm din inimă pe bravii noștri orăvițeni, cari vor primi în persoana Drului Iacob pe unul dintre cei mai distinși conducători, ce-i sunt neamul și biserică românească.

Faptă vrednică. Evlaviosul parohian Romanulus Jucu recte Almășanu epitropul primar dela biserică noastră din Peștere din prilejul desrobirei națiunii române la auzul pomenirei la ecenii în s. biserică în locul regelui pe „Înalta noastră stăpânire națională și marele sfat al națiunii române” a fost atât de plăcut atins, încât îndată a scris în ziuarul bisericei ca „dar” 400 coroane, care sumă a și depus-o deloc. (Cel ce a văzut.)

Telegrama, ce a adresat-o marea adunare națională dela Alba-Iulia M. Sale regelui Ferdinand I e următoarea: Adunarea Națională a Românilor din Ardeal, Bănat și Tara Ungurească, ținută în Alba-Iulia, glorioasa cetate a lui Mihai Viteazul, a decretat într'un elan de entuziasm fără margini, cu una:imitate, unirea teritoriilor sale cu regatul României.

Vestindu-Vă hotărîrea aceasta care încoronează aspirațiile de veacuri ale neamului românesc, rugăm pe Majestatea Voastră primi omagile ce venim a Vi-le exprima cu profundă supunere. Trăiască Maj. Sa Ferdinand, regele României;

Trăiască Maj. Sa Regina Maria,
Trăiască Augusta Ior Familie,
Trăiască România Mare!

Armatele române au înaintat în Ardeal la Petrojeni,

Pag. 4.

„Opința“ este titlul unei noi foii poporale săptămânașe, care apare la Vîrșet, având de director pe învățătorul Pavel Rămneanu iar de șef-redactor pe apreciatul scriitor; Petru Bizerea. Foia a fost înființată de inimousul și cunoscutul membru al generației tinere Romul S. Molin.

„Legiunea română“ este organul oficios al consiliului militar român din Oravița, și este redigat de fruntașul nostru Dr Mihai Gropșian. Salutăm cu frătească dragoste pe nouii confrăți, dorindu-le spor rodnic în munca de desfășurare a culturii românești din acel ținut!

A apără „marșul legionarilor români“ compus pe textul de I. Broșu pentru voce și pian de Timotei Popovici profesor, str. Cisnădiei 7. Prețul unui ex. 5 Cor. plus porto.

„Biblioteca Sămănătorul“ Nr. 40 conținând „Cântări naționale și anume: 1. Deșteaptă-te române. 2. Trei colori. 3. Pe-al nostru steag. 4. Răpirea Basarabiei. 5. Hora Sinaiei. 6. Drum bun. 7. Hora dela Plevna. 8. Hora Războiului. 9. Cântec de război. 10. Vivat țara mea. 11. Limba românească. 12. Latina gintă. 13. Fii ai României. 14. Sunt vânător... 15. Trecerea Dunării. 16. Hora Severinului. 17. Hora Unirii. 18. Hora dela Grivița. 19. Hora Dorobanților. 20. Marșul anului 1848. 21. Marșul lui Iancu. 22. Marșul lui Mihai Viteazul. 23. Marș ostășesc. 24. Calcă Române. 25. Auzi buciunul că sună. 26. Haideți frați cu arma în mână. 27. Mama lui Ștefan cel mare. 28. Ce e patria română. 29. Românul cătră Tătar. 30. Frunzulă de stejar. 31. Adio la Carpați. 32. Cea din urmă noapte a lui Mihai cel mare. 33. Peneș Curcanul etc. — Prețul 80 fileri plus 20 fileri pentru porto. Se poate comanda dela Libraria diecezană din Arad (Deák Ferencz u. 35).

Despre muncă

M. Sadoveanu

Cu cât trece vremea, cu atâtă pânea se câștigă mai greu. Traiul se scumpese pe zi ce merge, de stai căte-o dată și te gândești unde au să ajungă lucrurile. Bâtrâni, cari au apucat alte timpuri ne povestesc minuni de prin veacurile aceleia. Așa de pildă spun că oamenii erau mai cuprinși pe vremea aceia, aveau fiecare vite multe pe lângă casă, plug, cără: erau se chiamă gospodari cu stare. Pe atunci se mai găseau herghelii mari și avea fiecare Român cel puțin doi cai pe lângă casă. Dar pe atunci era pământul ieftin și oamenii n'aveau nevoie să-l muncească ca în ziua de astăzi. Acuma însă lumea să înmulțit și oamenii dovedesc mai mult cu munca brațelor. Dar omul harnic nu se ferește de munca. Sănătate să fie și apoi munca cât de multă nu te însăşimantă dacă te simți în putere. Lucrul cel mai de cinste la un om e munca și aveare câștigată prin munca. De multe ori auzi pe unii zicând: „Iacă, cutare, dacă are banii, cum îl cinstesc toți“, dar aceia uită de o vorbă veche că: „banii are și Țiganul, dar n'are cinste“.

Așa, banii îi poți moșteni de la cineva, îi poți câștiga pe alte cai; dacă nu i-ai muncit, și-i cheltuești fără folos, nu te cinstește nimenei, măcar să ai căt de mulți.

Se povestește că într-o țară depărtată, în Egipt, era odată un împărat. Si împăratul acela a dat într-o zi de veste în țară ca să se pregătească toți oamenii într-o zi hotărâtă, să arate care cu ce meșteșug se hrănește. Si a făcut împăratul acela o lege prin care se hotără ca să fie ucisi toți aceia cari n'or putea dovedi că și câștigă pânea cu vrednicie, prin munca lor.

Proprietar-editor: Dr CORNEL CORNEAN

In altă țară, peste multe mări, oamenii își alungă copiii nemâncăți dela masă, dacă n'au dovedit că au lucrat ceva de folos, că nu fac umbră pământului degeaba. Iar pe nevoilici îi pun pe lanuri ca să sperie vrăbiile, pentru că să răsplătească măcar cu atâtă pânea pe care o mânâncă.

In țara aceia oamenii fac averi. Acolo și în America. Se aude din când în când de oameni cari s'au dus la America să se îmbogățească. Se duc săraci și se întorc bogăți. Dar asta nu înseamnă că acolo se câștigă banul mai lesne ca la noi. Înseamnă numai că se muncește mai mult. Chiar dacă ziua de muncă se plătește dela 5 Lei în sus, în schimb și traiul e cu mult mai greu. Dar pentru că găsești de lucru oricând, ai un câștig regulat de pe muncă.

Dar nu numai în America poți găsi de lucru în totdeauna. Si la noi în țară omul vrednic nu stă locului o clipă și-și închipue banii de care are nevoie pentru gospodărie, ba mai pune și deoparte. De aceia e bine când te deprinzi de copil încă, să muncești neîncetat.

Un împărat al Nemților, trecea odată cu trăsura pe lângă un om care era. Împăratul și-a dat seamă numai decât de folosul pe care-l aduce munca plugarului. A oprit trăsura și s'a dat jos.

— Bună ziua și noroc bun!

— Să te audă Duminezeu...

Da omul cu plugul nu știe cu cine vorbește pentru că împăratul se îmbrăcase la fel cu toată lumea. Si vorbesc ei aşa un răstimp și pe urmă împăratul îi cere voie omului să are și el cu plugul lui. Omul îl lasă și împăratul purcede cu plugul și trage câteva brazde cât era el de împărat, pentru că știe să prețuiască munca.

Mai târziu au aflat oamenii de unde or fi aflat că a trecut împăratul prin sat și că a tras câteva brazde și el. Si au luat plugul cu care a arat împăratul și l-au pus la un loc cu alte odoare ale împărației. Si pe locul în care a tras plugul, au pus o piatră mare cu chipul lui pentru că să aducă toată lumea aminte de fapta aceasta frumoasă a împăratului.

Si despre un alt împărat se știe aşa o poveste. Împăratul Rușilor Petru, văzând că n'are corăbii bune în împărația lui pentru că să poată purta război cu vrăjmașii, s'a dus în țara Olandei unde erau vestiți corăbieri. În țara aceia nu-l cunoștea nimeni. S'a îmbrăcat la fel ca toți ceilalți lucrători și a început și el a deprinde la meșteșuguri. Si, măcar că era împărat, Petru nu se da la o parte dela nimic. Lucra în rând cu oamenii, se purta îmbrăcat la fel, mânca cu ei, se culca cu ei. Si a stat împăratul în locul acela până ce să deprints și el cu meșteșugul cum se clădesc corăbiile. Si a făcut singur singurel o corabie mare pe care a trimis-o în țara lui.

Dacă împărații, că-s împărați și nu duc lipsă de banii, — au înțeles căte foloase aduce munca, apoi că mai mult trebuie să înțeleagă norodul aşa ceva. Pe lângă câștigul bănesc munca mai aduce și multămire sufletească.

Omul vrednic are în totdeauna ce lucra, pentru că ar ședea degeaba, ar muri de urmă. După o zi de muncă omul vrednic e trudit, dar e multămînit pentru că se gândește că a mai câștigat o bucată de pâne cu cinste. Pe când cel nemernic și fără treabă e supărat, nu-l vine să se apuce de nimic, îl fură gândurile de curăță la năcăzuri și apoi, dacă a ajuns aici, nici crâșma nu-i depare. Se'nfundă în crâșmă și bea.

S'acăsa la acela nu mai vezi un lucru făcut ca lumea, nu găsești nimic de seamă la dânsul. Se ține săracia de el vorba acela „ca scalul de

câne“. Si mai este o vorbă: cine nu lucrează, cu lipsă ernează și cu ea vărează.

De aceea omul cuminte lucrează, și găsește în totdeauna ceva de făcut și alungă săracia de la casa lui. Așa ne-a dat pildă și Mântuitorul nostru Isus Cristos. Isus Cristos lucra alătura de tatăl său Iosif, ca să-și câștige pânea de toate zilele. Iar apostolul Pavel a zis: „cine nu lucrează să nu mânânce“!

Mulți oameni vrednici, cari la început erau nebăgați în seamă, s'au ridicat prin muncă. Si mulți oameni cu stare, cari aveau bani, au săpătat, au săracit din pricina că n'au muncit și s'au ținut numai de petreceri și de chefuri.

Un om de seamă al nostru, Mihail Cogălniceanu, care a lucrat mult pentru țara noastră, pentru că era muncitor, scrie într-o scrisoare:

„Munca a fost pentru mine măngăierea în desnădejde, scăparea împotriva urâtelui, adăpostul împotriva întâmplărilor și prigonirilor“...

Așa cuvânta acest om înțelept și avea mare dreptate. In muncă este scăparea, în muncă este nădejdea, în muncă este multămirea și fericirea. Munca este sfântă!

Aceste le-am scris eu, om încercat care cu puțin am început, și muncind am ajuns zile de bielșug în gospodăria mea.

Eu Gavril Tulbure

Calendarul săptămânii

Noemvrie

Brumar

Zilele săptămânei	Datul	Numele sfintilor și sărbătorilor Calendarul Julian (vechi)
Joi	22	Ap. Filimon
Vin.	23	P. Amfilochie Ep. Iconiei
Sâmb.	24	Mii Clement și Petru
Dum.	25	M. Mă. Ecater. ; M. M. Mercurie
Luni	26	CC. PP. Alimpie și Nicon.
Martî	27	M. M. Iacob Persul
Merc.	28	C. P. Ștef. c. nou, M. Irinarch

Casa Nr. 7

din strada Timișului (Pinter)

se vinde.

Medicul

Dr Virgil Budințian

și-a reînceput praxa medicală și consultează zilnic între orele 8—10 și 3—4 la locuința sa din Strada Timișorii Nr. 21 sau în spitalul orașenesc din loc.

De vânzare

2 boi între 4—5 ani

la economatul P. S. S. episcopului Miron al Caransebeșului